

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Spelen modellen een te grote rol in het mobiliteitsbeleid?

Henk van Mourik (DGB)

Frank Hofman (DVS)

Inleidende tekst colloquium

- “De Nederlandse politiek lijkt zich steeds minder aan te trekken van de wetenschap”
- “Waar is de tijd gebleven dat het mobiliteitsbeleid serieus werd doorgerekend?”
- “En dat de uitkomsten ook nog werden gebruikt om het beleid bij te stellen?”
- “meningen (met 'expert' sausje) zijn belangrijker geworden dan de resultaten van gedegen uitgevoerde modelruns”
- *“Hoe zorgen we dat politiek en beleid weer vragen naar wetenschappelijke uitkomsten en dat modellen in het mobiliteitsbeleid een grotere rol spelen dan slechts een mening?”*

Wie heeft dit verzonnen?

Overzicht presentatie

Elverding

Zinvolle Effectbepaling

Evaluatie zeef 1 verkenningen

Mogelijkheden modelvereenvoudiging

Conclusies

Advies commissie Elverding 2008

- Beter leren omgaan met onzekerheid
- Niet door absolute van toekomstvoorspellingen
- Alsof daarmee de onzekerheden volledig beheerst kunnen worden
- **“Dit leidt tot een schijnwerkelijkheid.”**
- Erken grote onzekerheidsmarges bij berekeningen
- Modellen inzetten voor bestuursinformatie; bestuurders besluiten

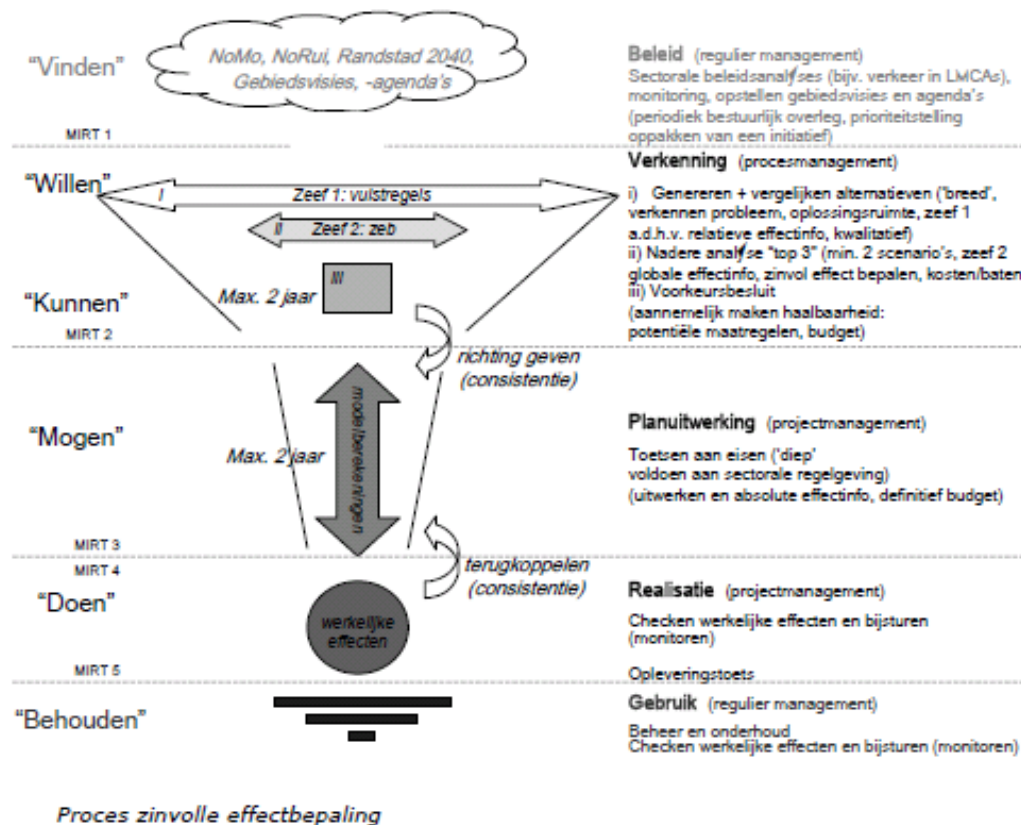

Advies commissie Elverding 2008 (2)

- Brede verkenning, op basis van globale berekeningen, leidend tot Voorkeursbesluit
- Tracébesluit met voldoende maatregelen, maar niet volledig dichtgetikt
- Opleveringstoets met controle of de milieunormen in de praktijk en niet alleen in de berekende werkelijkheid worden gehaald
- Naar een Zinnvolle Effect Bepaling:
 - Relevante effecten
 - Methoden niet complexer dan nodig
 - Maatregelen en milieueffecten en onzekerheden daarin

Zinvolle Effect Bepaling

Zinvolle Effect Bepaling (2)

Zeef 1:

- Doelbereiking, onoverkomelijke belemmeringen, orde grootte kosten
- Beschikbare informatie, vuistregels, expert judgement, simpele tools
- Bij voorkeur niet rekenen

Zeef 2:

- NRM wordt gebruikt
- Hoog en laag scenario: GE en RC
- MKBA en Planmer

Planuitwerking:

- Worst case: GE scenario
- Bij voorkeur niet meer rekenen

Twee onderzoeksvragen van DGB

1. Hoe wordt informatie over verkeer verkregen voor zeef 1 van de Verkenningen?
2. Is het mogelijk de modellen die we gebruiken te vereenvoudigen?

Evaluatie Verkenningen zeef 1

- Is er in een breed proces gekeken naar een breed scala aan alternatieven?
- Op basis van welke informatie is gezeefd? Hoe is die informatie verkregen?
- Wat zijn leerpunten i.r.t. Zinnvolle Effecten Bepaling?
- Is de Sneller en Beter werkwijze werkbaar?

Interviews met Projectmanagers Rotterdam Vooruit, Haaglanden, Holland Rijnlandroute, A1 Zone en N35

Resultaten evaluatie zeef 1

- Zeef 1 was deels al voor Sneller en Beter uitgevoerd
- In de Verkenning werd vaak toch sectoraal gekeken: aanpassingen aan de weginfrastructuur
- Veelal werd wel gerekend, soms ook met het NRM. Men vond dat noodzakelijk vanwege de vraag naar gedetailleerd inzicht in het mobiliteitsprobleem en vanwege het kunnen vastleggen van scope en budget
- De gedetailleerde uitkomsten werden als ballast ervaren

Er bestaat eerder een neiging om teveel gebruik te maken van modellen dan te weinig

Vereenvoudiging zeef2

Werkwijze onderzoek:

- Interviews met juristen, projectmanagers (planstudies en verkenningen), SDG, KiM, DGB, DVS
- Welk probleem zou opgelost moeten worden met vereenvoudiging modellen? Is vereenvoudiging mogelijk?

Conclusies:

- Geen grote problemen meer: modellen zijn op orde
- Managen informatieprofiel: juiste informatie voor de fase in de besluitvorming, niet meer details dan noodzakelijk
- Rust in de tent
- Vereenvoudiging zou juridisch kunnen voor zeef 2 van verkenningen

Conclusies

- Modellen spelen vaak een (te) grote rol in de besluitvorming, de uitkomsten worden in teveel detail gebruikt
- Modelprognoses kennen veel onzekerheid die onvoldoende doorklinkt in de manier waarop prognoses worden gehanteerd
- Modellen leveren waardevolle beleidsinformatie op, maar het vergt veel zorg om de uitkomsten op het juiste abstractieniveau te hanteren. Zowel voor de inhoudelijk specialisten als voor de projectmanagers
- Helderheid over welke beslisinformatie op welk abstractieniveau in de verschillende fasen van de besluitvorming nodig is, is van groot belang